

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/208/2018
Identifikačné číslo spisu: 8316209566
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8316209566.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Z., bývajúcej v A., zastúpenej JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Štefánikova č. 22, proti žalovanej Falck Záchranná a. s., so sídlom v Košiciach, Bačíkova č. 7, IČO: 35 900 130, o neplatnosť a storno zdravotnej dokumentácie, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15 C 278/2016, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 16. mája 2018 sp. zn. 18 Co 37/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej „súd prvej inštancie“) uznesením zo 7. novembra 2017 č.k. 15 C 278/2016-91 zastavil podľa § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) konanie, v ktorom sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil neplatnosť záznamu o zhodnotení jej zdravotného stavu vyhotovený 11. augusta 2015 žalovanou na základe neznámou osobou bezdôvodne aktivovanej rýchlej lekárskej pomoci; žiadala tiež „storno výpisu z účtu poistenca z 3. novembra 2015. Súd prvej inštancie konanie zastavil s poukazom na to, že žalobkyňa na pojednávaní 7. novembra 2017 vzala žalobu v celom rozsahu späť a žiadala konanie vo veci zastaviť.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. V odôvodnení uviedol, že predmetný procesný úkon žalobkyne (späťvzatie žaloby) bolo potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, teda podľa toho, čo ním bolo navonok prejavené. Vo všeobecnosti platí, že vnútorný rozpor medzi tým, čo procesná strana skutočne zamýšľala a čo navonok prejavila, nemá dopad na účinky procesného úkonu, ktoré s týmto prejavom vôle spája zákon. Vzhľadom na to, že žalobkyňa vzala žalobu späť na pojednávaní 7. novembra 2017, súd prvej inštancie konanie správne zastavil. Žalobkyňa už nemôže späťvzatie žaloby odvolať a žiadať o pokračovanie v konaní.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého

vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že procesný úkon, ktorým vzala žalobu v celom rozsahu späť, nevyjadroval jej skutočnú vôľu. Súd nesprávne pochopil jej vyjadrenie, ktoré v žiadnom prípade nesmerovalo k zastaveniu konania. Uvedený úkon neurobila „slobodne, ale pod tlakom vedomia, že súd jej žalobu zamietne“. Späťvzatie žaloby treba preto považovať „za neplatný právny úkon“. Žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a pokračovať v konaní.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobkyňa 7. novembra 2017 celkom jednoznačne vzala žalobu späť s úmyslom podať inú žalobu proti tomu, kto zasiahol do jej osobnostných práv.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že prípustnosť jej dovolania vyplýva z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 73/2017, 2 Cdo 115/2018, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 230/2016, 7 Cdo 29/2018, 8 Cdo 73/2017).

9. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 a tiež v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015 vydaných do 30. júna 2016 konštatoval, že o odňatie možnosti konať pred súdom ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Aj v zmysle rozhodnutí najvyššieho súdu vydaných po uvedenom dni (3 Cdo 34/2017, resp. 7 Cdo 101/2018) dochádza k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP postupom súdu, ktorý sa bez splnenia procesných predpokladov odmietne zaoberať meritom veci (napríklad konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie).

10. Najvyšší súd preto pristúpil k posúdeniu, či procesný postup súdov, ktorý bol zavŕšený zastavením konania (a potvrdením zastavujúceho uznesenia odvolacím súdom) zodpovedal procesným predpisom.

11. O tom, aký bol v tej - ktorej veci procesný postup súdu a ako prebiehalo konanie, si dovolací súd môže urobiť obraz len zo spisu (3 Cdo 346/2009, 3 Cdo 183/2017, 3 MCdo 18/2010, 5 MCdo 10/2010, 7 Cdo 157/2011). To, ako prebiehalo pojednávanie, dovolací súd zisťuje zo zápisnice o pojednávaní.

12. V danom prípade zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo 7. novembra 2017 (č.l. 89 spisu) vyplýva, že žalobkyňa po vysvetlení, že súd ani žalovaná nevedia, ktorá fyzická osoba telefonicky iniciovala rýchlu lekársku pomoc, zobrala žalobu späť a žiadala konanie zastaviť. Uviedla, že ak túto osobu zistí, bude sa „novou žalobou domáhať voči tomuto subjektu

minimálne ospravedlnenia“. Žalobkyňa nenamietala, že obsah zápisnice nezodpovedá jej vyjadreniu a ani neskôr nepožiadala o opravu zápisnice.

13. Žalobca môže vziať žalobu späť (§ 144 CSP). Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví (§ 145 ods. 1 CSP).

14. Späťvzatie žaloby je procesný úkon žalobcu, z ktorého vyplýva, že upúšťa od svojho pôvodného zámeru, aby bolo o jeho žalobe vecne rozhodované.

15. Procesné úkony sú prejavy vôle strany sporu (účastníka konania), ktorých adresátom je súd a ktoré sa týkajú okolností významných pre priebeh a vedenie súdneho konania. Procesný postup súdu sa preto logicky môže vzťahovať len k tomu, čo strana sporu (účastník konania) objektívne vyjadrila, a nie k tomu, čo prejaví iba zamýšľala. Vzhľadom na to aj každý procesný úkon treba posudzovať z objektívneho hľadiska - podľa toho, ako bol tento úkon prejavovaný navonok, nie podľa toho, či medzi prejavovým procesným úkonom a vnútornou vôľou konajúceho je súlad (3 Cdo 101/2006, 3 Cdo 82/2011, 1 Cdo 157/2010, 5 Cdo 120/2012).

16. Účinky späťvzatia žaloby ako jednostranného procesného úkonu procesnej strany nastávajú tým, že sa dostane do dispozície adresáta - súdu. Ak žalobca vezme žalobu späť v procesnej situácii, v ktorej to procesný predpis pripúšťa, nemôže už toto späťvzatie vziať späť. Ani jeho námietka, že procesný úkon urobil v omyle alebo „pod tlakom“, nemá vplyv na vznik, zmenu alebo zánik procesnoprávných vzťahov, ktoré už nastali v dôsledku späťvzatia žaloby. Civilný procesný predpis (CSP) na rozdiel od Občianskeho zákonníka dôsledky úkonov urobených v omyle (alebo „pod tlakom“) neupravuje. Verejnoprávna povaha procesných vzťahov tiež vyžaduje podstatne vyššiu mieru právnej istoty procesných strán (a napokon aj tretích osôb). Táto právna istota by bola oslabená možnosťou spochybňovať dodatočne už urobené procesné úkony odkazom na vady vôle. Rozhodujúce je, že vyhlásenie o späťvzatí žaloby bolo urobené spôsobom určitým, zrozumiteľným a nevzbudzujúcim pochybnosti (3 Cdo 101/2006, 3 Cdo 128/2010, 1 Cdo 97/2017). Aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor (I. ÚS 223/2013), podľa ktorého pri procesných úkonoch je rozhodujúci prejav vôle (platí tzv. teória prejavu, a nie teória vôle platiaca iba na súkromnoprávne úkony).

17. V danom prípade žalobkyňa svojím procesným úkonom zo 7. novembra 2017 dala spôsobom jasným, určitým a jednoznačným najavo, že berie žalobu späť a už nechce, aby o nej súd meritórne rozhodol. To, že späťvzatá žaloba pre ňu už stratila zmysel, potvrdzuje jej vysvetlenie, že má v úmysle podať „novú“ žalobu priamo proti tomu, kto bezdôvodným privolaním rýchlejšej lekárskej pomoci zasiahol do jej práv.

18. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že postup súdov v danom prípade nebol procesne nesprávny a nezasiahol žalobkyne do práva na spravodlivý súdny proces. Vzhľadom na to, že v konaní nedošlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP, prípustnosť dovolania žalobkyne z tohto ustanovenia nevyplýva.

19. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

20. Najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP; rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.